

وعده‌های مهر و اعتراض از آغاز

زنگ شروع سال تحصیلی جدید به صدا درآمد

گروه اجتماعی

روز شنبه سوم مهرماه و همزمان با به صدا درآمدن زنگ آغاز سال تحصیلی، ابراهیم ریسی چهارمین رئیس‌جمهوری شد که پرسش مهر را برای دانش‌آموزان طرح کرد: «ایران قوی چه ویژگی‌هایی دارد و نقش دانش‌آموزان در شکل‌گیری ایران قوی چیست؟» رئیس دولت سیزدهم با حضور در دبستان فولادفر صالح‌آباد در شهر ری، زنگ سال تحصیلی 1401-1400 را به صدا درآورد. در حاشیه همین مراسم بود که سرپرست آموزش و پرورش خیر داد: «از اواخر مهرماه و اوایل آبان‌ماه زمینه حضور تمام دانش‌آموزان در مدارس فراهم خواهد شد.» آغاز سال تحصیلی با یادی از علی‌لندی، دانش‌آموز اهل ایذه آغاز شد که به قول ریسی «با مسوولیت‌پذیری و خطر کردن، جان دو نفر را نجات داد و جان خود را به خطر انداخت.» او در نخستین سخنرانی‌اش در اولین مهرماهی که به عنوان رئیس‌جمهور کشور شناخته می‌شود، درست در روزهایی که عاقبت طرح رتبه‌بندی یکی از موضوعات مورد اعتراض معلمان است در سخنرانی اول سالش گفت: «هویت معلم به عنوان جایگاه تعلیم و تربیت باید مورد توجه قرار گیرد و سخن از طرح طبقه‌بندی ناظر به همه اینها است که یکی از بحث‌های ما مساله معیشت است، ارتقای جایگاه معلمان، شأن و منزلت معلمان و ارتقای کیفی تعلیم و تربیت مورد توجه و تاکید است، تنها يك بخش خاص مورد توجه نیست، بلکه همه اینها مورد توجه است.»

او هزینه کردن در آموزش و پرورش را بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاری دانست و گفت: «همه دستگاه‌ها و نهادها باید به آموزش و پرورش کمک کنند و در خدمت آن باشند. توسعه کشور در گرو توسعه آموزش و پرورش و توسعه مهارت‌ها در کشور و ایفای نقش آنان در جامعه است و باید عدالت آموزشی را در این خصوص مورد تاکید قرار دهیم، هیچکس نباید به خاطر فقر از تحصیل و آموزش باز بماند. دولت باید امکانات در اختیار بگذارد تا همه افراد در جامعه بتوانند از آموزش، علم‌افزایی و معرفت‌افزایی بهره‌مند شوند، فقر و نداشتن نباید موجب

بازماندگی از علم و آموزش باشد و لذا عدالت آموزشی بسیار مهم است.» در همین راستا بود که سرپرست وزارت آموزش و پرورش در حاشیه آغاز سال تحصیلی با اشاره به اینکه هم‌اکنون، 30 درصد دانش‌آموزان از ظرفیت حضوری استفاده می‌کنند، گفت: «از اواخر مهرماه و اوایل آبان‌ماه زمینه حضور تمام دانش‌آموزان در مدارس فراهم خواهد شد.» روز گذشته علیرضا کاظمی با اشاره به حرف‌های ریسی گفت: «با برنامه‌ریزی دقیق و هدفمند، با رویکرد توجه به سیاست‌های رییس‌جمهور، توسعه عدالت آموزشی و توجه به تمام دانش‌آموزان به ویژه مناطق محروم و با مشارکت دادن خانواده‌ها به عنوان شرکای اصلی فرآیند تعلیم و تربیت و با استفاده از ظرفیت تمام سازمان‌ها و نهادهای بیرونی، آسیب‌های یادگیری و تربیت دو سال تحصیلی گذشته را تا حد امکان جبران می‌کنیم و زمینه نصیب آموزشی را برای دانش‌آموزان مهیا خواهیم کرد. تعیین مسیر از سوی ریاست‌جمهور به عنوان بالاترین مقام کشور و رییس شورای عالی آموزش و پرورش همچنین هدایت و حمایت جدی و مستمر از نظام تعلیم و تربیت کشور را در بالاترین حد ممکن انتظار داریم اگرچه تاکنون در این مدت کوتاه نیز این‌گونه بوده است.» هرچند وعده رسیدن به واکسیناسیون 70 درصدی طی چند روز آینده در روز بازگشایی مدارس داده شد اما علیرضا ریسی، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا به صورت مشخص در مورد واکسن دانش‌آموزی گفت که بازگشایی مدارس منوط به واکسیناسیون نیست. او درباره واکسیناسیون افراد کمتر از ۱۸ سال گفت: «واکسیناسیون فعلاً برای سن ۱۷ سال به بالا در نظر گرفته شده است و فعلاً برنامه‌ای برای واکسیناسیون افراد کمتر از این سن را نداریم. بازگشایی مدارس صرفاً با واکسیناسیون دانش‌آموزان امکان‌پذیر نیست و بحث ایمن‌سازی خانواده، والدین دانش‌آموزان، معلمان، کادر مدارس و راننده سرویس مدارس نیز از ملزومات بازگشایی مدارس است. به این نکته توجه داشته باشید که اگر در جامعه‌ای که ۷۰ الی ۸۰ درصد جامعه ایمن شوند، قطعاً زنجیره بیماری قطع می‌شود و می‌توان گفت برای ۲۰ درصد باقیمانده خیلی دیگر خطر جدی وجود ندارد. اما بازگشایی مدارس زمانی اتفاق می‌افتد که سلامت دانش‌آموزان، کادر مدرسه و ... تامین شود و این موضوع صرفاً با تزریق واکسن امکان‌پذیر نیست. ممکن است واکسن هم به دانش‌آموزان تزریق شود اما اجازه بازگشایی مدارس داده نشود.»

او توضیح داده است که سیاست واکسن زیر 18 سال در کشورهای مختلف متفاوت است. از واکسیناسیون 3 سال به بالا در کوبا و چین گرفته تا تزریق واکسن تنها به دانش‌آموزان دارای بیماری زمینه‌ای در آلمان.

به گفته او برنامه‌ریزی برای نحوه واکسیناسیون 12 سال به بالا در کشور در حال انجام است و در عین حال توضیح داد: «ما در بحث واکسیناسیون افراد زیر ۱۸ سال با طمانینه جلو می‌رویم.» تا وعده‌های بازگشت امن دانش‌آموزان به مدارس محقق شود، آموزش در بستر مجازی و تلویزیون ادامه دارد. روز گذشته اعلام شد «مدرسه تلویزیونی ایران از امروز با نواختن زنگ آغاز مدرسه‌ها شروع به کار کرد و برنامه‌هایی برای چهار شبکه سیما تدارک دیده شده است.» به گزارش مهر مدرسه تلویزیونی ایران، با حضور حمید شاه‌آبادی معاون سیما، علیرضا کاظمی سرپرست وزارت آموزش و پرورش، مسعود احمدی افزادی مدیر شبکه آموزش سیما و رییس مدرسه تلویزیونی ایران و همچنین مسوولان و مدیرانی از تلویزیون افتتاح شد. شاه‌آبادی در این مراسم گفت: «خوشبختانه از جمعیت ۱۵ میلیون دانش‌آموزی بیش از ۸۵ درصد از این مدرسه استفاده کردند که یک روش درست و اقدام تحولی بود.» سرپرست آموزش و پرورش هم در این مراسم تلویزیون را یکی از ارکان سه‌گانه آینده آموزش در کشور خواند و گفت: «تدریس‌های رایج شده در مدرسه تلویزیونی یکی از بهترین و قوی‌ترین رایج‌ها، با وجود با تجربه‌ترین معلمان است و می‌توان گفت یکی از بهترین کارهایی که در دوران کرونا برای «برقراری عدالت آموزشی» انجام شد، همین ایجاد «مدرسه تلویزیونی» بود. آینده نظام تعلیم و تربیت به سه رکن اساسی وابسته است که یکی از آنها «مدرسه تلویزیونی»، رکن دوم «بستر فضای مجازی و شبکه شاد» و رکن سوم «آموزش حضوری» در مدرسه است که این سه رکن مهم و اساسی، از این پس مکمل هم هستند و هیچ‌کدام به تنهایی نمی‌توانند اهداف نظام تعلیم و تربیت را به مقصود برسانند.»

اعتراض از آغاز

همزمان با به صدا درآمدن زنگ آغاز سال تحصیلی، در همین روز اول صدای اعتراض معلمان هم بلند شد، همان صدایی که روز اول مهر هم همزمان با جشن شکوفه‌ها بلند شده بود. 10 سال عقب افتادن رتبه‌بندی معلمان که تاکنون سه رییس جمهور و چندین وزیر آموزش و پرورش را به خود دیده است، محور اصلی این تجمعات است. در آخرین روزهای دولت روحانی، مجلس و کمیسیون آموزش لایحه رتبه‌بندی را اعلام وصول کرد، مسوولان وقت آموزش و پرورش، سازمان برنامه و بودجه و نمایندگان انجمن‌های معلمان به بحث و بررسی و جلسه نشستند اما عاقبت دولت روحانی رفت و لایحه همچنان در مجلس مانده است. امسال معلمان تصمیم گرفتند از همان اول مهر حرفشان را بزنند؛ حرفهایی که نشان می‌دهد دیگر نمی‌خواهند دل به وعده‌های اول مهر خوش کنند. روز پنجشنبه اول مهر ماه خبر تجمع معلمان در برخی شهرها منتشر شد. در یک نمونه

خبرگزاری مهر از تجمع معلمان قمی خبر داد و به نقل از یکی از حاضران در این تجمع نوشت: «ما تنها خواستار اعمال قانون مصوب مجلس شورای اسلامی هستیم و انتظار داریم دولت جدید رویه گذشته را تغییر داده و قوانین مجلس را اجرا کند. ما از نمایندگان قم می‌خواهیم بر اساس وظیفه نمایندگی با نظارت بر شیوه اعمال قانون، حسن اجرای قوانین را پیگیری کنند. طرح رتبه‌بندی معلمان بر اساس سند «تحول بنیادین نظام آموزشی» یکی از موضوعات مهمی است که برای بهبود سطح معیشتی و ارتقای حرفه‌ای معلمان بسیار مهم است.» روز گذشته از لرستان و اصفهان و اردبیل اخبار تجمع رسید. خبرگزاری ایلنا در مورد این تجمع‌ها نوشت: «در برخی شهرها از جمله اردبیل، اصفهان و دلفان در استان لرستان، معلمان در اعتراض به عدم اجرای طرح رتبه‌بندی دست به اعتراض صنفی زدند. معلمان که مقابل ادارات آموزش و پرورش جمع شده‌اند، می‌گویند: مدت‌هاست به ما وعده می‌دهند که لایحه رتبه‌بندی در مجلس به تصویب می‌رسد اما هنوز هیچ خبری نیست و به این بهانه که بودجه نداریم و لایحه بار مالی دارد، کار را به تعویق می‌اندازند. یک معلم اصفهانی می‌گوید: مگر برای اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها نیز این بهانه‌ها را می‌آورند؛ حقوق آنها چند برابر ماست و مجلس به دنبال همسان‌سازی نیز هست؛ اما ما هنوز در خم یک کوچه مانده‌ایم و منتظر اجرای رتبه‌بندی هستیم.» از 31 شهریور تا امروز نمایندگان مجلس چند بار در مصاحبه‌هایشان تلاش کرده‌اند تا با تیتراهای «خبر خوش برای فرهنگیان» و «هدیه مجلسی‌ها به فرهنگیان» نشان دهند که رتبه‌بندی را از یاد نبرده‌اند. روز گذشته خانه ملت به نقل از رضا حاجی‌پور، سخنگوی کمیسیون آموزش نوشت: «خبر خوشحال‌کننده‌ای که در آغاز سال تحصیلی جدید برای معلمان عزیز داریم، رتبه‌بندی فرهنگیان است که در مسیر بررسی در صحن علنی مجلس قرار دارد و با تصویب آن، قطعاً کیفیت آموزش در کشور متحول می‌شود. کمیسیون آموزش ساعت‌های زیادی برای اصلاح این لایحه به نفع معلمان وقت گذاشت و اکنون این لایحه مهم تحولی برای بررسی در صحن علنی در نوبت رسیدگی قرار دارد.» پیش از او هم رییس کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس گفته بود: «این لایحه مهم بالاخره پس از بحث‌های کارشناسی متعدد راهی صحن علنی مجلس شد و از روز (31 شهریور) نمایندگان ۱۰ روز فرصت دارند تا پیشنهادات خود را در سامانه قوانین مجلس برای طرح در صحن ثبت کنند.» اما این بار اولی نیست که در یک دهه گذشته معلمان «خبر خوش در مورد رتبه‌بندی» شنیده‌اند.

شروع دانشگاه بدون دانشجویان

گروه اجتماعی | «دانشگاه بدون حضور دانشجو معنا و مفهومی ندارد و با حضور دانشجویان دانشگاه شور و نشاط خواهد داشت.» وزیر علوم روز گذشته با این جمله آغاز سال تحصیلی دانشگاهی کشور را با حضور در دانشگاه صنعتی شریف اعلام کرد. محمدعلی زلفی‌گل ابراز امیدواری کرد که با روند واکسیناسیون حضور دانشجویان در دانشگاه دوباره میسر شود. روز گذشته سال تحصیلی جدید دانشگاه‌ها آغاز شد؛ به صورت تلفیقی از حضوری و مجازی/ ترم اول امسال دست‌کم برای دانشجویان دوره کارشناسی همچنان مجازی خواهد بود. وزیر علوم در مورد روند آموزش در ماه‌های پیش رو توضیح داد: «آموزش دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری که هنوز به مرحله پایان‌نامه و رساله دکتری نرسیدند، مجازی است و برای دانشجویان مقاطع کارشناسی هم فعلاً آموزش‌ها حضوری نیست و به صورت مجازی، فعالیت‌ها پیگیری می‌شود؛ ما تابع دستورات و مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا هستیم و هرچه تصمیم بگیرند، موظفیم اجرا کنیم.» او در بخشی از صحبت‌هایش با تأکید بر اینکه تعداد صندلی‌های خالی دانشگاه‌ها رو به افزایش است، ادامه داد: «با توجه به اینکه جمعیت دانشجویی در کشور کاهش پیدا کرده است در نتیجه ما امسال حدود سه میلیون و ۲۰۰ هزار دانشجو در دانشگاه‌ها خواهیم داشت.» زلفی‌گل به سیاست علوم در خصوص تغییر و تحولات مدیریتی آموزش عالی نیز به خبرگزاری ایسنا گفت: «به هر حال طبیعی است وقتی دولتی جدید روی کار بیاید سیاست جدیدی نیز اعمال می‌شود چرا که مردم به این دولت رای داده‌اند و ما باید براساس آن سیاست حرکت کنیم. اما وظیفه ما در آموزش عالی صیانت از دستاوردهای این عرصه است و تلاش می‌کنیم کمبودها و چالش‌ها را نیز برطرف نماییم و امیدواریم با کمک دانشگاهیان بتوانیم رتبه اول علمی منطقه را حفظ کنیم و آن را استمرار بخشیم.»